

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De disciplina circa confessionem priuatam. Cap IX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

De disciplina in speciali.

CAP. VIII.

IA M de disciplina in speciali inter fratres & extraneos seruanda videndum. Inter fratres, primò de disciplina circa spiritualia quædam, deinde circa corporalia. Circa spiritualia verò, primò quantum ad amotionem mali, & quantum ad positionem boni. Quo ad amotionem mali, erit primò de disciplina circa confessionem priuatam, deinde circa publicam attendendum. Et cum disciplina per Hugonem (vt dictum est) bona & honesta conuersatio describatur: in dicendis de ea, ad bonitatem simul & honestatem considerationis est oculus dirigendus.

*ubi supra
asp. preced.*

De disciplina circa confessionem priuatam.

CAP. IX.

DE quotidianis offensis, sine quibus hæc vita non ducitur, facienda est confessio: de priuatis priuata, de publicis publica, & nihilominus quandoque priuata. Attendendum est de confessione priuata, quibus, quoties, quando, & vbi fieri debeat; & quæ sit circa eam nouis fratribus disciplina seruanda. Debent superiori, vel, si ipse ordinauerit, instructori suo, & nõ alijs, nisi eius in absentia ei tantum, quem superior vel instructor, de superiorum assensu, eis duxerit assignandum, tribus vicibus in qualibet hebdomada vel pluries, secundum quod necesse habuerint, indicto sibi tẽpore & loco, pro sacramenti reuerentia, cum diligentia confiteri. Nunquam eis placeat vicaria confessoris mutatio, vt nunc vni confiteantur nunc alteri; quin potius, si quando id cogat necessitas, notabilia

*Cui &
quoties sit
confiten-
dum no-
uitio.*

*Confessor
non mu-
tandus.*

tabilia deinde ad principalem referant confessorum. Causa tamen deuotionis, eadem pluribus possunt confiteri. Aliter non est conscientiae ordinatae seu purae, varios quaerere confessores. Fit tamen salubriter, ut cui de peccatis praeteritis semel generaliter quis est confessus, de quotidianis etiam confiteatur eidem: vel nouo si haereticus curatori suorum denuo vulnerum, perfecte aperiat corruptelam. Disciplinam circa confessionem discretio, puritas & reuerentia probant. Habeant discretionis cautelam, ut antequam ad confessionem accedant, diligenter super confitendis consideratione praehabita, offensas prius suas speciales, deinde alias, seriatim & breuiter sine culparum & verborum replicatione inutili, prosequentes, confessionem suam sub prima & ultima culpae nominatione concludant. Aliqua tamen deuotioni interdum, vel conscientiae replicatio indulgetur. Sit & pura confessio, ut confiteatur simpliciter & deuote, sine excusatione vel accusatione, sine nominatione alterius, de quibus habuerit conscientiam remordentem. Nec specialia passim sub generalitate pertranseant. Terationes suas & cogitationes malas, nulla ratione occultent: non contemnant modica, ne paulatim defluant ad maiora. In domo namque, quam subintrans radius solis illuminat, quantumcunque fuerit praemundata, atomi nihilominus diligentius intuenti apparent. Sic & cor radiis gratiae illustratum, etiam minima videt, ac vitiorum laqueos subtili examinatione discernit. Quanto quis fuerit mente purgator, tanto se sordidiorum videbit, & maiores causas humilitatis inueniet. Deponendae tamen sunt scrupulositates quaedam superfluae, quae conscientiam in erroris confusionem inducunt. Reuerentiam non solum interiorem, verum etiam

Quomodo
confitenda

Confessio
sit pura.

Eccl. 19.

Simile
elegans

Scrupulositas
superflua
deponenda.

etiam exteriorem decet confitentem habere: ut suo deferens confessori, se illi siue in elatione capitis, siue in alia corporis dispositione, si commodè vitare poterit, non coarquet: sed flexis genibus, dum confitetur, nudato ac demisso capite, sit humiliter coram eo.

De disciplina circa confessionem publicam.

CAP. X.

Offensus
erò hu-
mili satis-
factione
placatus.

Instructor
novitios
sepe con-
vocabit.

OFFENSÆ publicæ publicam (ut dictum est) confessionem requirunt. Circa quam attendendum est, ubi, de quibus, & qualiter fieri debeat. Confessionem huiusmodi facere debent, aut coram superiore in capitulo professorum, si adesse liceat & sit moris: aut coram instructore suo, quando tenet eis capitulum separatim: aut alibi privatè coram aliquo vel aliquibus, si privatè offenderint coram eis. Ante omnia si perceperint se facto vel verbo aliquem vel leuiter offendisse, ante confessionem vel dormitionem eum humili studeant satisfactione placare, & in petitione veniæ præuenire: ne alius præueniens de manibus eorum humilitatis mercedem subripiat. In capitulo professorum statim post Pretiosa, recommendationibus factis, se de manifestioribus & maioribus offensis accusent: deinde ipsum capitulum insimul exituri, & ad locum sibi determinatum, ad quem nõ sit secularium accessus, ituri. Mos tamen iam apud multos prouidè abnuat, fratres novos in capitulo satisfacere professorum: sed pro eorum offensis suis ibidem proclamatur seu præmonetur instructor. In secundo capitulo, videlicet instructoris (quòd debet eis tenere duabus vicibus, vel pluries, si superiori videbitur in qualibet septimana)

primana)